

Sygn. akt III PK 69/16

POSTANOWIENIE

Dnia 30 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska

w sprawie z powództwa S. S.

przeciwko M. M.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 30 listopada 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K.

z dnia 30 grudnia 2015 r., sygn. akt IV Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 grudnia 2015 r. Sąd Okręgowy w K., IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, uwzględniając apelację pozwanego M.M., zmienił wyrok Sądu Rejonowego w B. z dnia 18 września 2015 r. i oddalił powództwo S. S. , a apelację powoda oddalił. Sąd drugiej instancji, po uzupełnieniu dowodów, uznał za niewiarygodne stwierdzenie powoda, że pozwany nie wypłacił wynagrodzenia. Pozwany zaprzeczył twierdzeniom pozwu, podnosząc, że wypłacił należne wynagrodzenie w całości. Brak podpisu pracownika na listach płac tłumaczył pobieraniem przez niego pieniędzy bezpośrednio z kasy banku i odnotowywaniem tego w zeszycie. Powód nie kwestionował tego faktu, lecz oświadczył, że pieniądze z tego źródła pobierał jedynie na cele służbowe.

Skarga kasacyjna powoda została oparta na zarzutach naruszenia art. 6 k.c. w związku z art. 300 k.p. i art. 232 k.p.c. przez uznanie, że pozwany zapłacił powodowi wynagrodzenie za pracę, czego pozwany nie udowodnił, niezastosowania art. 233 § 2 k.p.c., mimo że to „pozwany odmówił przedstawienia zeszytu, w którym odnotowywano kwoty pobrane przez pracowników punku bankowego A., nie ponosząc konsekwencji nieudowodnienia wysokości pobranych przez powoda zaliczek na poczet wynagrodzenia za pracę”, art. 387 § 1 w związku z art. 328 § 2 k.p.c., w związku z art. 385 k.p.c., art. 232 zd. 2 k.p.c. w związku z art. 505¹¹ k.p.c. Zarzucił także naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., polegające na dowolnej ocenie dowodu z przesłuchania pozwanego oraz zeznań świadków, a w konsekwencji uznaniu, że powód - ze względu na szczególną więź, współpracę i zaufanie - otrzymał od pozwanego wynagrodzenie za pracę oraz dowolnej ocenie dokumentów podatkowych i uznaniu ich za dowód zapłaty wynagrodzenia za pracę powodowi, podczas gdy dokumenty potwierdzają jedynie, że pozwany wypełniał obowiązki podatkowe.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powód wskazał na występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych, czy „Sąd Najwyższy powinien rozstrzygnąć, czy takie dokumenty jak zeznania podatkowe, PIT-y oraz inne dokumenty podatkowe stanowią dowód wypłaty pracownikowi wynagrodzenia za pracę czy też potwierdzają jedynie, że pracodawca wypełniał swoje obowiązki podatkowe, ale nie udowadniają ani faktu wypłaty wynagrodzenia za pracę, ani tym bardziej wysokości wypłaconego wynagrodzenia za pracę”, oraz czy „Sąd Najwyższy powinien rozstrzygnąć w jakich sytuacjach sąd może dopuścić dowody z urzędu, zwłaszcza, gdy strony są reprezentowane przez profesjonalnych pełnomocników, a kiedy takie działanie stanowi poważne naruszenie zasady kontradyktoryjności, bezstronności sądu oraz zasady równości stron, zwłaszcza w kontekście wydania przez Sąd drugiej instancji wyroku reformatoryjnego w oparciu głównie o dowody dopuszczone z urzędu na etapie już postępowania apelacyjnego”, a także, czy „Sąd Najwyższy powinien rozstrzygnąć, czy sporządzenie uzasadnienia wyroku nielogicznego i wewnętrznie sprzecznego przez Sąd II instancji nie stanowi poważnego naruszenia praw stron postępowania, które zostają pozbawione możliwości zweryfikowania orzeczenia Sądu, co narusza w

efekcie zasadę dwuinstancyjności i prowadzi do nieważności postępowania w rozumieniu art. 379 pkt 5 k.p.c.”.

Jednocześnie powód stwierdził, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ponieważ pozwany nie udowodnił, iż wypłacił powodowi wynagrodzenie za pracę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący sformułował wniosek oparty na przesłance kasacyjnej ujętej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., w związku z czym należy zwrócić uwagę, że zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury, istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się w znaczeniu jego rozstrzygnięcia dla rozwoju prawa lub jako precedensu dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno zatem przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi art. 390 § 1 k.p.c., a więc odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do wątpliwości co do rozumienia określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie - wątpliwości co do analizowanej instytucji prawnej.

Powołanie się na tę przyczynę kasacyjną musi także korespondować z rolą Sądu Najwyższego chroniącego obowiązujący porządek prawny przed dowolnością i niejednolitością orzekania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147, z dnia 16 kwietnia 2008 r., I CZ 11/08, LEX nr 393883), a więc nie może sprowadzać się do wątpliwości skarżącego dotyczących prawidłowości rozstrzygnięcia jego indywidualnej sprawy ani do potrzeby wykładni i stosowania prawa w konkretnym stanie faktycznym (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 2009 r., III UK 90/08,

LEX nr 707909 i III UK 91/08, LEX nr 707910 oraz z dnia 8 września 2008 r., III UK 52/08 i III UK 55/08, niepubl.).

Argumentacja skarżącego zawarta we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia tych wymagań. Przedstawione zagadnienia nie istnieją jako zagadnienia prawne lub źródło rozbieżności w orzecznictwie i nie wymagają podjęcia przy rozpoznaniu skargi kasacyjnej, zwłaszcza że skarżący nie dostarczył żadnych przekonywających argumentów uzasadniających taką ocenę. Osłabia argumentację na rzecz istnienia przyczyn jej rozpoznania ich utożsamienie z zarzutami ujętymi w podstawach skargi kasacyjnej, gdyż powtórzone w uzasadnieniu wniosku twierdzenia ujęte w podstawach skargi kasacyjnej nie są badane w ramach przedsądu, w którym Sąd Najwyższy ocenia tylko przyczyny kasacyjne przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Co więcej, sposób ujęcia przyczyn wniesienia skargi obrazuje problem odnoszący się wyłącznie do ustaleń faktycznych oraz oceny dowodów, co – jak wynika z art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c. – nie stanowi przedmiotu kontroli kasacyjnej.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.